การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

THE DEVELOPMENT OF PROBLEM-SOLVING SKILLS AND CREATIVE WRITING SKILLS OF GRADE 5 STUDENTS USING PROBLEM-BASED LEARNING AND FLIPPED CLASSROOM

ณัฐสิทธิ์ เมืองซอง และ ดนิตา ดวงวิไล
Nattasit Muangsong and Dhanita Doungwilai
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Faculty of Education, Khon Kaen University
E-mail: Nadtasit.m@kkumail.com

Received August 20, 2024; **Revised** September 10, 2024; **Accepted** September 11, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และ 2) พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนร่มเกล้า ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 24 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบบวัดทักษะในการแก้ปัญหาท้ายวงจร แบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายวงจร แบบวัดทักษะในการแก้ปัญหา และแบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 83.33 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 85.69 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 83.33 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 84.72 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: ทักษะการแก้ปัญหา, ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์, การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

Abstract

This research aimed to achieve two primary objectives: 1) to develop problem-solving skills of Grade 5 students by employing a problem-based learning approach in conjunction with the flipped classroom concept, with the target of 80% of the students achieving a score of 70% or higher, and 2) to enhance creative writing skills of Grade 5 students using the same combined approach, again targeting 80% of the students to score 70% or higher. The study was designed as action research, focusing on 24 Grade 5 students from Romklao School who were enrolled in the second semester of the 2023 academic year. These students were selected through purposive sampling. The instruments used for data collection included detailed lesson plans, student behavior observation forms, learning outcome records, student interviews, end-cycle problem-solving skill assessments, and end-cycle creative writing skill assessments. Quantitative data were analyzed using mean, standard deviation, and percentage calculations, while qualitative data were analyzed through content analysis. The research findings revealed that: 1) 83.33% of the students exceeded the set criteria for problem-solving skills, achieving an average score of 85.69%, which was significantly higher than the predetermined benchmark, and 2) 83.33% of the students surpassed the criteria for creative writing skills, with an average score of 84.72%, also well above the set standard.

These results indicated the effectiveness of the problem-based learning approach combined with the flipped classroom concept in improving both problem-solving and creative writing skills among Grade 5 students, suggesting that this method could be a valuable strategy for broader educational applications. The study underscores the potential benefits of integrating innovative teaching methodologies to foster essential skills in primary education.

Keywords: Problem Solving Skills, Creative Writing Skills, Problem Based Learning with Flipped Classroom.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ในการจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Dewey (1963) ที่เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการกระทำ หรือ Learning by Doing เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย (สิทธิพล อาจอินทร์, 2564) ทักษะการแก้ปัญหาจึงเป็นทักษะที่สำคัญเพราะเป็นทักษะที่ช่วยสร้างความสามารถในการรับมือกับปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหาในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ช่วยให้สามารถวางแผนและดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระเบียบ การแก้ปัญหาไม่เพียงแต่เป็นกระบวนการที่ใช้ความคิดตามแบบแผนเท่านั้น แต่ยังเป็นโอกาสในการสร้างความคิดสร้างสรรค์และความรู้สึกสร้างสรรค์ สามารถสร้างวิธีแก้ไขที่ใหม่และนวัตกรรมเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่มีปัญหา และการเขียนเป็นทักษะการสื่อสารที่มีความสำคัญมากสำหรับเด็กประถมศึกษา ซึ่งการพัฒนาทักษะทั้งในด้านการส่งสารและรับสารนั้นต้องอาศัยการคิดเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งของการสื่อสาร (อัจฉรา ชีวพันธ์, 2547) สอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ซึ่งกล่าวว่า การรับและการส่งสารเพื่อการสื่อสารนั้น ต้องคำนึงถึงการใช้ทักษะการคิดด้วยเสมอเพราะภาษาเป็นสื่อทางความคิด ดังนั้นความสามารถเชิงสร้างสรรค์ในการคิดและการเขียนของมนุษย์นั้นจึงสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่นและเป็นส่วนประกอบเสริมซึ่งกันและกัน

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบต่อคนไทย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ รวมไปถึงการเรียนรู้ของนักเรียน ต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนจากที่โรงเรียนมาเรียนที่บ้าน ทำให้ช่วงเวลาที่ผ่านมาการจัดการเรียนการสอนไม่อาจตอบโจทย์การพัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้เกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นส่งผลต่อไปถึงทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งหากพิจารณาจากผลคะแนนเฉลี่ยในสาระการเขียนตลอด 3 ปี ที่ผ่านมาพบว่า ในปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนอยู่ที่ 53.45 โดยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศซึ่งอยู่ที่ 58.27 ในปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนอยู่ที่ 50.38 โดยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศซึ่งอยู่ที่ 59.45 ในปีการศึกษา 2565 มีคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนอยู่ที่ 56.72 โดยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ซึ่งอยู่ที่ 59.36 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2566) จากการพิจารณาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาพบว่า

นักเรียนมีความเข้าใจและมีทักษะในการเขียน ในรายวิชาภาษาไทยน้อยมาก ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์แก้ปัญหาและนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง หากต้องการพัฒนาระดับความสามารถของนักเรียนให้สูงขึ้นต้องมุ่งพัฒนาในเรื่องของทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการเขียน และอีกประเด็นหนึ่งของสาเหตุ พบว่านักเรียนมีเจตคติเชิงลบต่อรายวิชาภาษาไทย โดยนักเรียนรู้สึกว่ารายวิชาภาษาไทยเป็นเรื่องที่ยากและน่าเบื่อหน่าย ต้องจำกฎเกณฑ์ทางภาษามากมาย จึงไม่ชอบการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยและยังส่งผลให้ไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียน สอดคล้องกับ ดนิตา ดวงวิไล (2565) การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และเป็นการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการเตรียมการที่ดี โดยการออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เน้นความสอดคล้องของเนื้อหาการเรียนรู้กับตัวชี้วัดในหลักสูตร การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เน้นการลงมือปฏิบัติ การใช้สื่อที่เหมาะสม และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ถ้าผู้สอนมีการวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบแล้ว ย่อมส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ดีขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านจะช่วยให้นักเรียนมีเวลามากพอที่จะฝึกฝนการอ่าน การเขียน การคิดการวิเคราะห์ ผ่านการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองหรือพูดคุยแลกเปลี่ยนแนวคิดกับเพื่อนร่วมชั้นและครู

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

2. เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

การทบทวนวรรณกรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานคือการเรียนรู้ที่เริ่มจากปัญหาที่เกิดขึ้นจริง โดยสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการทำงานกลุ่ม

เพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวันซึ่งมีความสำคัญต่อผู้เรียน ปัญหาที่กำหนดจะเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและการค้นคว้าข้อมูลเพื่อเข้าใจกลไกของปัญหาและวิธีการแก้ไข การเรียนรู้แบบนี้เน้นการพัฒนาทักษะและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยฝึกฝนการสร้างความรู้ผ่านกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาที่มีความหมายต่อตนเอง

สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ การจัดการเรียนรู้ที่สร้างสภาวะที่ผู้เรียนจะถูกนำมาพบกับสถานการณ์ที่ต้องการหาทางแก้ไขปัญหา ซึ่งการแก้ปัญหาจะต้องใช้ทักษะในการวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อหาข้อเสนอแนะหรือวิธีการแก้ไขปัญหาในรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ เมื่อผู้เรียนได้สัมผัสและฝึกทักษะการแก้ปัญหาจริง จะสามารถนำไปใช้ในการเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคตได้

Gerstein (2011) กล่าวว่า แนวคิดห้องเรียนกลับด้านเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นการสร้างการเรียนรู้แบบรอบด้านหรือ Mastery Learning ให้กับผู้เรียน โดยประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญที่เชื่อมโยงกันเป็นวัฏจักร (Cycle) อย่างเป็นระบบ ได้แก่ การกำหนดยุทธวิธีเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ (Experiential Engagement) การสืบค้นเพื่อพัฒนามโนทัศน์รวบยอด (Concept Exploration) การสร้างองค์ความรู้อย่างมีความหมาย (Meaning Making) และการสาธิตพร้อมทั้งการประยุกต์ใช้ (Demonstration & Application)

สามารถสรุปได้ว่า ห้องเรียนกลับด้าน คือ กระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองก่อนที่บ้านหรือนอกห้องเรียนผ่านสื่อออนไลน์ จากแหล่งเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนดให้หรืออาจศึกษาเพิ่มเติมจากที่อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้อง ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา และสามารถนำความรู้นั้นมาแก้ปัญหากิจกรรมในห้องเรียน พร้อมทั้งสรุปความเนื้อหานั้น ๆ แล้วนำมาอภิปรายในห้องเรียน โดยครูจะเป็นผู้นำการเรียนและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

Charles et al. (1987) แนะนำวิธีประเมินผลการแก้ปัญหาไว้ 4 วิธี ได้แก่ 1. การสังเกตและการถามคำถามนักเรียน (Observing and questioning) 2. การประเมินโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินตนเองของนักเรียน (Using self-assessment data from students) 3. การให้คะแนนรูบริค (Rubric scoring) 4. การใช้แบบทดสอบ (Using tests)

สามารถสรุปได้ว่า ทักษะการแก้ปัญหา คือ ความสามารถในการตรวจสอบปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และพยายามหาวิธีในการแก้ไขหรือแก้ปัญหานั้นให้มีผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์หรือเป็นการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม ทักษะเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการใช้ความคิดวิเคราะห์เพื่อสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นและพัฒนาแผนหรือวิธีการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหานั้น ๆ

จงกล วจนะเสถียร (2559) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือการถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ผ่านภาษาและตัวอักษร โดยใช้กระบวนการเขียนผนวกกับจินตนาการ และความคิด

สร้างสรรค์ร่วมกับประสบการณ์ของผู้เขียน เพื่อสร้างสรรค์ผลงานการเขียนที่มีความแปลกใหม่ ผ่านการถ่ายทอดเรื่องราวด้วยสำนวนภาษาของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นสื่อกลางในการสื่อสารไปยังผู้รับสารได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง

สามารถสรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่เป็นเอกลักษณ์และไม่เหมือนใคร โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการเพื่อสร้างเรื่องราว บทกวี นวนิยาย หรือผลงานเขียนอื่น ๆ ที่มีคุณค่าทางวรรณกรรม มีการใช้ภาษาที่สร้างความน่าสนใจ ความรู้สึกและพลังในผู้อ่าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

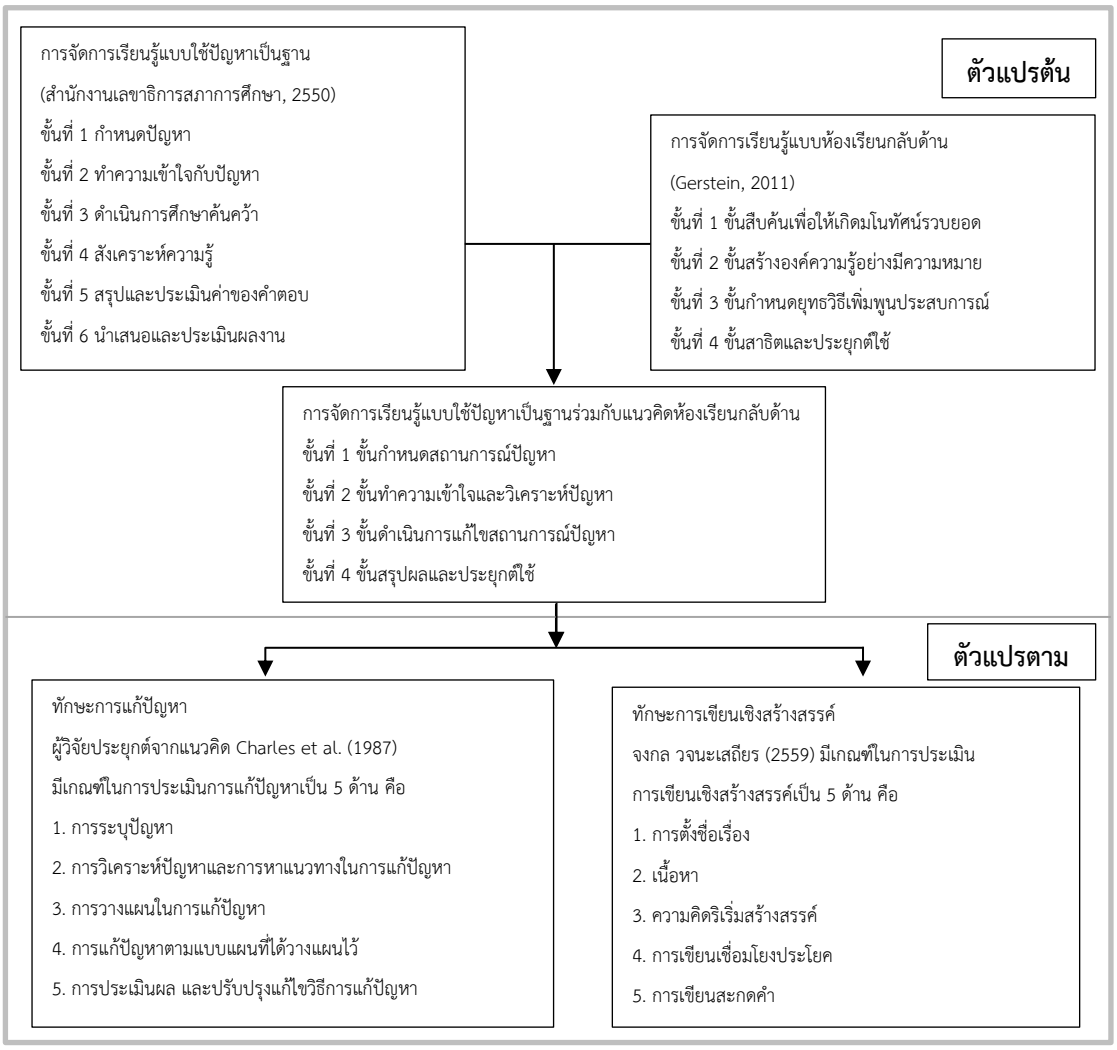

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามหลักการและแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1992) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Action) ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนร่มเกล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยมีจำนวนนักเรียน 24 คน

1.2 ตัวแปรในการวิจัย ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ตัวแปรตามได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ เนื้อหาในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระที่ 2 การเขียน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

1.4 ระยะเวลาในการทำวิจัย คือ ในระหว่างภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเชิงปฏิบัติการ คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งมีจำนวน 3 วงจรปฏิบัติการ แบ่งเป็นวงจรปฏิบัติการละ 4 แผน รวมเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง โดยผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ในวงจรปฏิบัติการที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.55 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมาก วงจรปฏิบัติการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.63 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และวงจรปฏิบัติการที่ 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.70 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการดำเนินการวิจัย ได้แก่ (1) แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแบบบันทึกเหตุการณ์ที่มีลักษณะปลายเปิดที่ครูใช้บันทึกเหตุการณ์เรียนการสอนที่เกิดขึ้นจริง โดยมุ่งเน้นพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการสอนของตนเองในแต่ละขั้นตอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เป็นการพิจารณาดูว่านักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เหตุการณ์โดยทั่วไปเป็นอย่างไร ซึ่งลักษณะของการบันทึก เป็นการบรรยายเหตุการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอน (2) แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแบบบันทึกที่มีลักษณะปลายเปิด เพื่อให้ครูผู้ช่วยวิจัยบันทึก เก็บรวบรวมข้อมูล

เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งรายละเอียดของการจดบันทึกนั้น เป็นการบันทึกที่สำคัญ ๆ และสอดแทรกความคิดเห็น ประเมินว่าเหตุการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นในขั้นนั้น ๆ มีความเหมาะสมหรือไม่ และควรแก้ไขอย่างไร หรือนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนในครั้งต่อไปได้อย่างไร (3) แบบสัมภาษณ์นักเรียน เป็นแบบบันทึกคำให้สัมภาษณ์ของนักเรียน ว่ามีความคิดเห็นอย่างไรในตั้งแต่เริ่มการจัดการเรียนการสอนจนสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง (4) แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาท้ายวงจรปฏิบัติการ แบบอัตนัย จำนวนวงจรละ 1 ข้อ รวมทั้งหมด 3 วงจรปฏิบัติการ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of objective congruence) พบว่า แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1 แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 2 แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 3 มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of objective congruence) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 (5) แบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายวงจรปฏิบัติการ แบบอัตนัย จำนวนวงจรละ 1 ข้อ รวมทั้งหมด 3 วงจรปฏิบัติการ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of objective congruence) พบว่า แบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1 แบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 2 แบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 3 มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of objective congruence) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการวิจัย ได้แก่ (1) แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of objective congruence) เท่ากับ 0.60 – 1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.38 – 0.62 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.23 – 0.35 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบซึ่งเป็นรูปแบบอัตนัยทั้งฉบับเท่ากับ 0.79 (2) แบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of objective congruence) เท่ากับ 0.60 – 1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.38 – 0.62 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.23 – 0.35 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบซึ่งเป็นรูปแบบอัตนัยทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 12 แผน 12 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น 3 วงจรปฏิบัติการ วงจรปฏิบัติการละ 4 ชั่วโมง 2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่สร้างขึ้น และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ดำเนินการวิจัย ในวงจรปฏิบัติการต่อไป 3) หลังดำเนินการเสร็จสิ้นในแต่ละวงจรปฏิบัติการ ผู้วิจัยจะดำเนินการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ประเมินทักษะการแก้ปัญหาท้าย

วงจรปฏิบัติการ ประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายวงจรปฏิบัติการ สัมภาษณ์นักเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และแปลผลเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วงจรปฏิบัติการต่อไป และ 4) เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการ 12 แผน 12 ชั่วโมง ผู้วิจัยมีการประเมินทักษะการแก้ปัญหาโดยใช้แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา และประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์และอภิปรายผลในขั้นตอนต่อไป

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล**

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ (1) ทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยกำหนดให้มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้สถิติเพื่อค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ (**%**) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (**S.D.**) และ 2) ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยกำหนดให้มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้สถิติ เพื่อค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ (**%**) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (**S.D.**)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพทำได้โดยการนำข้อมูลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นจึงสรุปเป็นความเรียงด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน หลังจากผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จสิ้นครบทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการ รวมเป็นเวลาทั้งหมด 12 ชั่วโมง และนักเรียนทำแบบวัดทักษะการแก้ปัญหา รูปแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ โดยมีเกณฑ์ในการประเมินการแก้ปัญหาเป็น 5 ด้าน คือ การระบุปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาและการหาแนวทางในการแก้ปัญหา การวางแผนในการแก้ปัญหา การแก้ปัญหาตามแบบแผนที่ได้วางแผนไว้ การประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขวิธีการแก้ปัญหา โดยมีนักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา

จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์		คะแนนเต็ม	แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		คะแนนเฉลี่ย	ค่า S.D.	ร้อยละ
24	20	83.33	4	16.67	30	25.71	3.24	85.69

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวัดทักษะการแก้ปัญหาที่นักเรียนเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีนักเรียนที่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำนวน 20 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีคะแนนการวัดทักษะการแก้ปัญหา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.71 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.24 คิดเป็นร้อยละ 85.69 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีคะแนนทักษะการแก้ปัญหาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน หลังจากผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จสิ้นครบทั้ง 3 วงจรปฏิบัติการ รวมเป็นเวลาทั้งหมด 12 ชั่วโมง และนักเรียนทำแบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ รูปแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ โดยมีเกณฑ์ในการประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็น 5 ด้าน คือ การระบุปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาและการหาแนวทางในการแก้ปัญหา การวางแผน ในการแก้ปัญหา การแก้ปัญหาตามแบบแผนที่ได้วางแผนไว้ การประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขวิธีการแก้ปัญหา โดยมีนักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์แบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์		คะแนนเต็ม	แบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		คะแนนเฉลี่ย	ค่า S.D.	ร้อยละ
24	20	83.33	4	16.67	30	25.42	2.86	84.72

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่นักเรียนเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีนักเรียนที่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำนวน 20 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีคะแนนการวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.42 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.86 คิดเป็นร้อยละ 84.72 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยในวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยมีนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จากการทำแบบวัดทักษะการแก้ปัญหา เพื่อวัดทักษะการแก้ปัญหาโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนร่มเกล้า พบว่า มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำนวน 20 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีคะแนนการวัดทักษะการแก้ปัญหา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.71 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.24 คิดเป็นร้อยละ 85.69 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีคะแนนทักษะการแก้ปัญหาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาให้สูงขึ้น เนื่องจากเป็นรูปแบบการสอนที่ทำให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการคิดที่ผู้สอนเป็นผู้แนะนำและเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ นักเรียนได้ทำหน้าที่เป็นผู้แสวงหาความรู้ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย รู้จักค้นหาคำตอบและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นซึ่งส่งเสริมให้เกิดความรู้และความเข้าใจ ฝึกคิดและฝึกแก้ปัญหา จนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เน้นกระบวนการคิดตัดสินใจ โดยผู้สอนใช้สถานการณ์ปัญหากระตุ้นการคิดให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง และฝึกทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ที่มีขั้นตอนในการปฏิบัติ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน ขั้นลงมือปฏิบัติ ขั้นสังเกต และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ ดำเนินต่อเนื่องจนได้ข้อสรุป นำปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละวงจรปฏิบัติการมาวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อพัฒนาอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ Charles et al. (1987) เรื่อง How to Evaluate Progress in Problem Solving พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่ตระหนักดีว่าการประเมินการแก้ปัญหาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน แต่พวกเขาไม่ได้พยายามกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้อง ผู้สอนจึงควรตระหนักถึงประเด็นในการประเมิน โดยการให้ผู้สอนได้อภิปรายงานเขียนของผู้เรียนเกี่ยวกับปัญหา หลังจากชี้แจงวิธีแก้ปัญหาที่ถูกต้องแล้ว ให้ผู้สอนอภิปรายวิธีแก้ปัญหาของผู้เรียนแต่ละคน โดยพยายามหาแนวคิดที่ผู้เรียนใช้ในการสร้างวิธีการแก้ปัญหา ทำให้ผู้สอนได้ฝึกการจัดการกับปัญหาเชิงปฏิบัติในการสร้างแผนการประเมินของตนเองและได้พัฒนาแผนการประเมินของตนเอง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยมีนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จากการทำแบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เพื่อวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านของนักเรียนชั้นปรถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนร่มเกล้า พบว่า มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำนวน 20 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีคะแนนการวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.42 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.86 คิดเป็นร้อยละ 84.72 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีคะแนนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านช่วยพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยนักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ ค้นหาคำตอบ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้กับชีวิตประจำวันได้ ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ วางแผน ปฏิบัติ สังเกต และสะท้อนผลการปฏิบัติ โดยนำปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาวิเคราะห์และพัฒนาอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ จงกล วจนะเสถียร (2559) เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้รับการฝึกฝนด้วยกระบวนการที่กระตุ้นทางความคิด ทำให้เกิดความคิดที่แปลกใหม่และนอกกรอบ อีกทั้งยังทำให้นักเรียนมีอิสระทางความคิดและกล้าแสดงออกทางความคิดมากขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบซินเนคติกส์สามารถจุดประกายทางความคิดและสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนต้องการถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกด้วยการเขียน โดยกระบวนการนี้นักเรียนจะได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงวิพากษ์ และการแก้ปัญหา นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้มีความมั่นใจในการเขียนมากยิ่งขึ้น จนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ รวมทั้งยังสามารถนำแนวคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการเรียนรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ได้ค้นพบองค์ความรู้ใหม่ โดยสามารถสรุปตามรายละเอียดดังแผนภาพที่ 2 ดังนี้

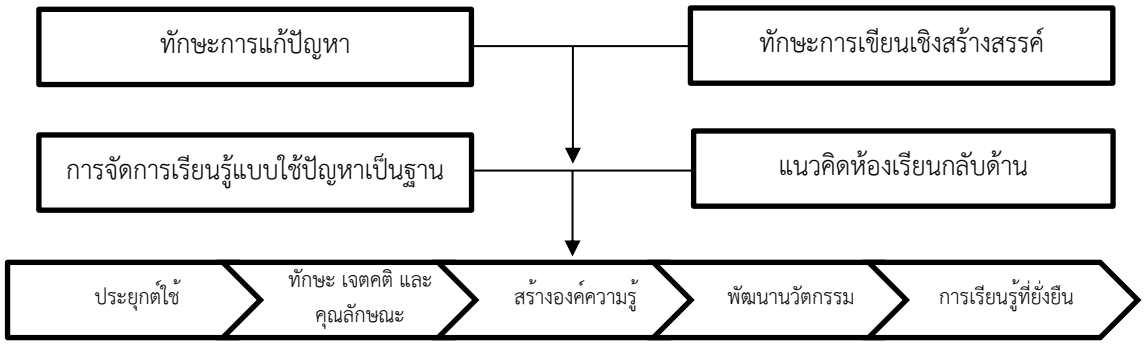

แผนภาพที่ 2 แสดงการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

จากแผนภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่า วิธีโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน สามารถพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับ ทำให้เกิดทักษะ เจตคติ คุณลักษณะที่ดี นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นำไปสู่การสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมและนำไปสู่การเรียนรู้ที่ยั่งยืน

สรุป

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านโดยมีนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และ 2) พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านโดยมีนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนร่มเกล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยมีจำนวน 24 คน พบว่า 1) นักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีทักษะการแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 85.69 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ 2) นักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 84.72

สรุปได้ว่า การวิจัยครั้งนี้สามารถพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนแต่ละคนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพและเกิดทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง นอกจากนี้ยังสามารถนำกระบวนการแก้ปัญหาและกลวิธีการคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

อย่างเหมาะสม แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมความมั่นใจในความสามารถของผู้เรียน ทำให้พวกเขากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและนำเสนอความคิดใหม่ ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรศึกษาแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ว่าเหมาะสมต่อบริบทของโรงเรียนหรือไม่ เพราะแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน สิ่งที่จำเป็นคือสื่อเทคโนโลยี หากอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ไม่เอื้ออำนวย ในกรณีนี้อาจใช้ใบความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษา

1.2 การเลือกสถานการณ์ปัญหาที่นำมาใช้เป็นโจทย์ให้นักเรียนแก้ไขปัญหา ควรมีความเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น เป็นสถานการณ์ปัญหาที่สอดคล้องกับพื้นฐานของผู้เรียน

1.3 การให้เวลาในการศึกษาค้นคว้าเป็นสิ่งจำเป็น ผู้สอนต้องเข้าใจธรรมชาติของนักเรียนแต่ละคน เนื่องจากแต่ละคนมีการศึกษา ค้นคว้า และวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน

1.4 การกำหนดให้สามารถใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยไม่จำกัดเพียงในหนังสือหรือตำรา ให้ประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากกระบวนการค้นคว้าหาความรู้ของผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน ในการพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะทางสังคม ทักษะความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2.2 ควรปรับใช้การจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านกับเนื้อหารายวิชาอื่น ๆ และทดลองกับตัวแปรทักษะอื่น ๆ ที่มีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม* (ฉบับที่ 2). กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2566). *ระบบประกาศและรายงานผลสอบโอเน็ต*. สืบค้น 9 สิงหาคม 2566. จาก http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx.

จงกล วจนะเสถียร. (2559). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ดนิตา ดวงวิไล. (2565). *นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูภาษาไทย*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สิทธิพล อาจอินทร์. (2564). *ศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อัจฉรา ชีวพันธ์. (2547). *กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Charles, R., Lester, F., & O'Daffer, P. (1987). *How to evaluate progress: in problem solving*. New York: The National Council of Teachers of Mathematics.

Dewey, J. (1963). *Experience and Education*. New York: Macmillan Publishing Company.

Gerstein, J. (2011). *The Flipped Classroom Model: A Full Picture*. Retrieved September 12, 2016, from https://usergeneratededucation.wordpress.com/2011/06/13/the-flipped-classroom-model-a-full-picture/.

Kemmis, S. & McTaggart, R. (1992). *The Action Research Planner (3rd ed.)*. Geelong: Deakin University Press.